

den Fare, at man dog maaffee kunde falde paa at tilveiebringe en Fællesforfatning, hvori dette Repræsentationsprincip var opgivet, og have vi først faaet en saadan Forfatning, saa er det for sigbe at protestere derimod. At den ærebe Landsthingsmand deler Thingets Stemning og overhoyebet enhver patriotisk og national Stemning, har jeg aldeles ikke betvivlet; men den kan dog nu ikke være saa stærk hos ham, siden han ikke vil have, at den maa faae noget Udtryk, ja ligefrem benægter, at Adressen kan have nogen Virkning. Jeg kan ikke skjønne Andet, end at den altid maa have en moralsk Virkning; den kan med Styrke vidne om den Stemning, der er tilstede hos Thinget, og det finder jeg allerede er nok. Naar den afgiver dette Vidnesbyrd, troer jeg ikke, at den er enten unyttig eller usklog. Forsaa vidt den ærebe sidste Taler protesterede imod mine Udtalelser og erklæredes sig overbevist om, at kun et Mindretal i Folket deelte dem, saa bryder jeg mig ikke ved Mindste om denne Forsikring; thi derom veed han slet ikke Noget. Jeg holder mig overbevist om, at der er et større Fleertal, der deler mine end hans Ansuelser.

Andrø: Ja, det er ofte, at man ikke veed, hvorvidt man har Ret til paa Andres Vegne at fremsætte en Paastand, naar man ikke har et Mandat, ifølge hvilket man kan fremsætte som Repræsentant for en vis Udtalelse, og naar derfor den ærebe sidste Taler meente at kunne gjøre en saadan Paastand som den af ham fremsatte, at det danske Folk — jeg veed ikke bestemt, hvilke Udtryk han netop brugte, men jeg troer, han brugte Udtrykket „eenstemmig“ (Ploug: Ja!) — ganske almindelig havde den Opfattelse, at den Fællesforfatning, som nu bestaaer, maatte udvilles og gjøres friere og folkeligere, saa troer jeg ikke, at han dertil har den fjerneste Berettigelse. Han har intet Mandat til at udtale dette; han er ikke det danske Folks Repræsentant i saa Henseende. Vil den ærebe Taler derimod vide, hvor man skal søge denne Udtalelse, saa skal jeg sige ham, at det maa være der, hvor det danske Folk har sine Repræsentanter med Hensyn til disse Anliggendes Nøgt og Varetagelse, og der har det danske Folk ikke udtalt sig saaledes, der have

det danske Folks Repræsentanter med megen Koldindighed modtaget det omhandlede Forslag. Det var imidlertid ikke nærmest for at udtale dette, at jeg tillod mig at bede om Ordet. — Jeg lægger Vægt paa, at jeg, naar jeg citerer svundne Forhandlinger, gjør det korrekt, og jeg ønsker derfor ikke, at man forsøger paa at svække, hvad jeg tillader mig i saa Henseende at anføre. Jeg kan derfor ikke lade staae uimodsiget, naar det ærebe Medlem, jeg sigter til, under sit Forsøg paa at svække, hvad jeg havde anført om det formeentlige Skkeforfatningsmæssige i at indgive en saadan Adresse, gjorde en Bemærkning om, at jeg skulde have misforstaaet det af ham sidst Anførte, og at min Opfattelse ikke havde været ganske korrekt. Jeg gjentager derfor her, at jeg er mig ikke bevidst i nogen Henseende at have misforstaaet ham. Han henviste nemlig til en Afstemning i Folkethinget, for hvilken der fornuftigviis efter den ærebe Landsthingsmands Mening maatte antages at ligge til Grund, hvad der var udtalt af den daværende Ordfører, at nemlig Folkethinget ikke formeente at burde fraskrive sig Retten til at kunne indgive Adresser, der ogsaa berørte Fællesanliggenderne, og dertil var det, at jeg bemærkede, at dette havde ikke det Allermindste hermed at gjøre; thi det passerede ikke ved Forhandlingen af den Grundlovsindskrænkning, der senere er bleven Lov, men ved Forhandlingen af en ganske anden; jeg gjorde opmærksom paa, at der dengang ikke var Tale om den Bestemmelse, at Grundlovens Paragrafer skulde indskrænkes paa den af mig antydede Maade, men at dette først skete ved tredie Behandling. Dette er tillige mit Svar paa en anden æret Landsthingsmands (Plougs) Bemærkning om, at man ved de eftersølgende Forhandlinger ikke kunde omgjøre, hvad der var sket ved den første. Det Hele er saaledes en Misforstaaelse. Den Affattelse af Grundloven, om hvilken det gjælder, der blev anført af den ærebe Landsthingsmand (Hjerring), udgik af Folkethingets anden Behandling i Sessionen 1854, men den blev ikke senere ophøiet til Lov; imellem anden og tredie Behandling fremkom der derimod en ny Redaktion efter Overeenskomst med Regjeringen, og det blev da af denne udtalt, at,